

Szerkeszti: Réz Pál (főszerkesztő),
Radnóti Sándor (bírálat), Várady Szabolcs (vers), Závada Pál (széppróza),
Fodor Géza, Szalai Júlia

Szerkesztőbizottság: Bodor Ádám, Dávidházi Péter, Domokos Mátyás,
Göncz Árpád, Kocsis Zoltán, Lator László, Ludassy Mária,
Rakovszky Zsuzsa, Vásárhelyi Júlia.

Tördelőszerkesztő: Környei Anikó. A szöveget gondozta: Zsarnay Erzsébet

---

TARTALOM

- Imre Flóra:* Platonizmus (II–III) • 899
Szakács Eszter: Ébredések • 900
Korfui triptichonok • 900
Kőríz Imre: Best before • 901
A wellness-rovatból • 903
Regényi Huba: Szerda délután • 905
Lara Vapnyar: Lídialiget (*Szalai Panni fordítása*) • 909
Jörg Magenau: „Mindenkinek joga van a történelem
nélküli gyerekkorhoz” (*Nádori Lídia
fordítása*) • 916
Rába György: Bábszínház • 923
Ami maradt • 924
Vers mint gyermek • 924
Horváth Elemér: házi feladat • 925
a kiűzetés után • 925
a paradicsom után • 926
a pesti találkozás • 926
Tass Marianne: Varjú-szimfónia • 927
Miskolczi Ambrus: Filológia, szellemtörténet,
történelem (Zolnai Béla [1890–1969]
emlékezete) • 927
Deák Ágnes: Deák, a magyarok Mózese (Deák Ferenc
és a kortárs utókor, 1876) • 935
Csengery Kristóf: A nem való világ • 947
December, merülés • 949
Szaádat Haszan Mantó: A királyság vége (*Dezső Csaba
fordítása*) • 951

- Kántor Péter*: Öt gyerekvers • 958
Kukorelly Endre: Samunadrág • 962
Arató Zsófia: Gólya viszi a fiát • 964
Sajó László: Every day • 965
Gréczi Emőke: Átölelt az Isten (II) • 966
Szentkuthy Miklós: Két rádió-előadás • 979
Füzi Izabella: „A logika nem törődik a dzsentrivel”
 (A „kombinálás” stratégiái
 „A Noszty fiú”-ban) • 983
Karinthy Gábor levelei Füst Milánhoz (*Közzéteszi*
Beck András) • 989

FIGYELŐ

- Esterházy Péter*: Mi lesz ma este? (Váncsa István
 szakácskönyve. Ezeregy recept) • 1001
Beck András: A Karinthy-komplex (Karinthy Márton
 „Ördögörcs” című
 könyvének ütemére) • 1005
Keresztesi József: Létező hely (Ács Margit:
 A hely hívása) • 1017
Nagy Boglárka: Életet játszik
 (Bánk Zsuzsa: Az úszó) • 1022
Ludassy Mária: Margináliák (Dénes Iván Zoltán [szerk.]:
 A szabadság értelme – az értelem
 szabadsága) • 1025
Máthé Andrea: Értelmezés vagy kisemmizés? (Bordács
 Andrea–Kollár József–Sinkovits Péter:
 Tót Endre) • 1031
- Ilona Keserü Ilona*: Emlékezés Szabó Júlia
 művészettörténészre • 1034
Kovalovszky Márta: „Mezítlábas művészettörténész”
 – Frank János, 1925–2004 • 1036

Megjelenik havonta. Felelős kiadó: Réz Pál. Vörösmarty Társaság
 Levélcím: HOLMI c/o Réz Pál, 1137 Budapest, Jászai Mari tér 4/A
 Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok
 Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág
 Előfizethető közvetlenül a postai kézbesítőknél, az ország bármely postáján,
 Budapesten a Hírlap Ügyfélszolgálati Irodákban és a Központi Hírlap Centrumnál
 (Bp. VIII., Orczy tér 1. Tel.: 06 1/477-6300; postacím: Bp. 1900)
 További információ: 06 80/444-444; hirlapelofizetes@posta.hu
 Előfizethető még postai utalványon Závada Pál címén (1092 Budapest, Ráday u. 11–13.)
 Előfizetési díj fél évre 1500, egy évre 3000 forint, külföldön \$35.00, illetve \$70.00
 Nyomtatta az ADUPRINT Kft. Vezető: Tóth Béláné

Imre Flóra

PLATONIZMUS*

II

a testet ifjan hogy szerettem
 milyen váratlan csoda volt
 mikor tágra nyíló szememben
 villámfényként felragyogott

mikor az érzékek világos
 kirajzolt észlelései
 simulva test az árnyékához
 lüktetve kezdtek fényleni

miért volt minden olyan édes
 a látható érinthető
 visszatalálva kezdetéhez
 a csont a hús a fém a kő

a szem hogy is érhetette át
 az izmok domborulatát

III

az izmok domborulatát
 a finom bőr alatt a rajzos
 formákat érinteni lágy
 ujjbeggyel vagy épp csak az ajzott

figyelem már-már testies
 ráközelítésével és a
 nyomában járó tiszta-szesz-
 szédületet csillagrakéta

tűzijátékait a testnek
 ahogy egyszer csak fölszökik
 önmaga fölé fékevesztett
 őtjögő lebegéseit

a fényt és árnyat hogy szerettem
 combon felkaron érthetetlen

* A készülő szonettkoszorú első darabja a *Holmi* 2004. februári számában jelent meg.

Szakács Eszter

ÉBREDÉSEK

Érintés. Szívhang. Vászon illata.
Az ablakban kék udvara a holdnak.
Hová visz Ariadné fonala,
a széllel és sírással terhelt mondat?
Ujjbeggyel, mint a vak, bejárni a
szűkülő köröket egy fémspirálon;
a tűz becézte életek sora
idegen jelekkel végigírt álom.
A labirintusban futó, kusza
fonál minden éjjel más álomba vezet;
minden éjjel át kell élnem, hogy az
ébredések megsemmisítenek;
hogy neked, ki írod életem, mondatom,
már csak a nemlétedet birtokolhatom...

KORFUI TRIPTICHONOK

Jimmynek, aki még nem járt Korfun

Villa

Itt esténként gyíkok és árnyékok játszanak egymással a falon.
A pehelypárnán fekve érezni a tollak lassú áramlását.
Elalvás előtt még meg kell bocsátanom a holdfényben villódzó vizet.

Szieszta

Nagy, terrakotta tartókba ültetett citromfű zizegése.
Rászáradt pikkelyei egy hálnak az átforrósodott kőasztalon.
S a gyűrű borostyánkővében alvó méh mintha megmozdult volna...?

Ismétlődések

Úszás előtt a hűvös homokban észrevettem tegnapi lábnyomomat.
Egy kagylómintás törülközőre dobva pár színes kagyló.
Ahogy a hullámverés ritmusára ma is csak a szívem verése felel.

Kőríz Imre

BEST BEFORE

I

Lesz, amit majd utoljára fogok szeretni.

Addig azonban csak találgathatok:
mi vet majd véget mondjuk
a mézes mesekeksz és a jégsaláta egyeduralmának?
Nyilván valami ahhoz hasonló,
mint ami a póréhagymát és a kínai levest is trónfosztotta.

Még csak azt se mondom: az idő.

Talán csak egy diéta, amely után
ugyanoda már nincsen visszatérés.

Vagy – új elem –: eltilt az orvos.
Mondjuk a teától, amelyhez a kekszet eszem.
Vagy elmegy a gusztusom a saláta zsenge borsóízétől,
és miközben egy csuklómozdulattal kicsavarom a torzsát,
fülsértő lesz minden kis roppanás.

Meddig őriznek elfelejtett dolgokat
szivardobozok szarkofágjai?

II

A haldoklók kivételével
mindenki vagy megy valahova, vagy készül valahova menni.
Ha egyszerre mindenütt ott volnánk, ahol voltunk,
egy nagy embermassza borítaná a lakható szárazföldeket.

És mégis mindenütt ott vagyok, ahol valaha voltam:
például a buszon,
amely épp most megy el az ablakom alatt,
és az utasok többségét hol a foci pályára,
hol a temetőbe viszi.

Vagy a repülőn ülök:
átsüt a nap a gépen,
a túlsó oldalon be, az én ablakomon ki,

amelyen ha kinézek,
gyöngyház buborékban látom a kis árnyékot,
amelyet röptünkben a felhőkre vetünk.

Mindenhol ott vagyok,
de ne féljeteK,
nem voltam olyan sok helyen:
és az egész tulajdonképp csak vékony, holdfényszínű csiganyál,
amit az első napsugár felszárít.

III

De mit szeret az ember először?
Az anyját?
Az anya anyagát? A konzisztenciáját? Az ízét?
Vagy éppen arról van szó,
hogy akkor még minden egy?
És épp ez az anya?

Tulajdonképpen csoda, hogy az ember nem sír mindig.
Ha egy kis szél éri, ha rásüt a nap, ha hangot hall, ha fölébred.

Én csodálom, hogy el tudok aludni minden este
a saját szuszogásomtól.
Hogy fel tudok menni a lépcsőn valamilyen ritmusban,
hogy egyáltalán el tudok kezdeni felmenni valamelyik lábammal.

IV

Fényes hadserege láttán Xerxész sírva fakadt,
mert hirtelen eszébe jutott – nem: megértette –,
hogy az a tengernyi katona mind halott lesz egyszer.

Aki nem király, annak könnyebb dolga van,
elég a kefirre pillantania, vagy a samponra,
amelyek dobozai magabiztosan harsognak egy dátumot,
ameddig,
ellentétben az emberekkel,
ők garantáltan eltarthatók.

A WELLNESS-ROVATBÓL

I

Felkúsznak a falra a nagyplakátok,
hektárnyi a vertikális szemét.
Mint koldusok a büdös nagykabátot
télen, ölti megahamburgerét

a fal fel. Lónyi nőfej kéjre csábít:
vegyünk jegyet, vagy gyűjtsünk kupakot.
Cserélődik az anyag. Ami csáb itt
ma, az holnapra már megkopik ott.

A négyzetöltnyi papír bigmeket
– felirata: „Ízes szegedi nyelven” –
a telefonos pofa eszi meg,
őt meg akármi, ugyanezen elven.

A korszakot lenyeljük, mint a nyálat,
időnk képletes bendőnkben tenyész,
s aki képletes torkunkban tanyáztat,
ha néha e bendőbe belenéz,

ugyan mit, ha nyelőcsövünkön átlát,
mit lát e tápcsövön keresztül ő?
A simaizmok perisztaltikáját,
meg-megfeszülő, el-elernyedő

csatornákat, gejzírjeit a savnak,
testmeleg láva szerves gleccserét,
falatokat a falak közt, haladnak,
emésztődnek, a yers anyagcserét.

II

Hogy mikor kezdődik egy diéta, az szemléleti kérdés.

Vasárnap óta lékúrán vagyok.
Akkor este nyolckor ettem utoljára, mondjuk negyven órája.

De hát a nem evés csak nem kezdődhet evéssel?

Akkor viszont mikor?

Másnap reggeltől?
Vagy – ugyan miért? – éjfél-től?

Vagy akkortól, amikor először égett az arcom?

Állítólag az első néhány leadott kiló amúgy is csak „vízfogyás”.
Ez rejtélyes, egyszersmind mindegy.
Az elvesztett anyag
– agyó, kis lovag, ez mind ön voltam egykor –
minéműségre nem érdekel,
e tárgyban joggal süthető rám az ide- és formalizmus bélyege.

Mint amikor a szomszéd kunyerálta félszívvvel a kitett íróasztalt:
ha nekem már nincs rá szükségem, levinné a pinyóba –
bár neki persze csak az anyag kell.
Még jó. Mert a szellemről magam sem kívánnék lemondani.

Ami mármost a méregtelenítési vonatkozást illeti,
az is hidegen hagy. Hiszen ahogy nem vagyok tiszta szellem,
színhúsnak sem gondoltam magam soha.
A méreg is én vagyok,
ahogy a beleimben a kis segéderők is,
akiknek én jelentem az univerzumot,
mint a Sötét zsaruk II-ben a pályaudvari véglényeknek
a csomagmegőrző szekrény.

Hogy a feleségem megcsal, régen sejtettem. (De hogy ezzel!)
Hat láb és egy hüvelyk magas ember vagyok s kétszázötven font.
Éppen ebbe untam bele: hogy belőlem minden egycentis szelet fél kiló.
Bár ezen a lékúra sem segít,
ha az ember igény szerint fogyaszt gyümölcslet, a súlycsökkenés nem tetemes.

Akkor talán leginkább
a könnyű reggelek,
amikor úgy ébrednek,
mintha egy dobozból vennének ki
(ami nem azonos a skatulyából való kihúzottággal),
vagy az az ilyenkori, egyébként alaptalan tettekérség,
amit különben csak estéknél vagy hidakon járva érzek.

Az elmozdulás, a szabadság,
hogy magabiztosan pillanthatók az aluljárók ványadt pitéire és barbár gyrosaira.

Hogy az idő,
mint különben talán csak teafőzéskor,
nem ellenem, hanem nekem
– bár a lékúra sem mindenható, tehát: mégis – múlik.